

Trygg framtid for folk og natur.

Beredskap i skule og barnehage

Håholmen 30. og 31.mai 2016

Stine Sætre

Fylkesberedskapsstjef

Nasjonalt risikobilde

To nye scenario:

Kategori	Risikoområder	Scenarier
Naturhendelser	1. Ekstremvær	1. Storm i indre Oslofjord
		2. Langvarig strømrasjonering
	2. Flom	3. Flom på Østlandet
	3. Skred	4. Varslet fjellskred i Åkneset
		5. Kvikkleireskred i by
	4. Smittsomme sykdommer	6. Pandemi i Norge
		7. <i>Matbåren smitte 2015</i>
	5. Skogbrann	8. Tre samtidige skogbranner
	6. Romvær	9. 100-års solstorm
7. Vulkansk aktivitet	10. Langvarig vulkanutbrudd på Island	
8. Jordskjelv	11. Jordskjelv i by	
Store ulykker	9. Farlige stoffer	12. Gassutslipp på industrianlegg
		13. Brann på tanklager i by
	10. Atomulykker	14. Atomulykke på gjenvinningsanlegg
	11. Offshoreulykker	15. Olje- og gassutblåsning på borerigg
	12. Transportulykker	16. Skipskollisjon på Vestlandskysten
		17. Brann i tunnel
Tilsiktede hendelser	13. Terrorisme	18. Terrorangrep i by
		19. <i>Terrorhandling 2015</i>
	14. Sikkerhetspolitiske kriser	20. Strategisk overfall
	15. Det digitale rom	21. Cyberangrep mot finansiell infrastruktur
		22. Cyberangrep mot ekom-infrastruktur
16. Hevnmotivert vold	23. <i>Skoleskyting 2015</i>	

Scenario Skoleskyting

- samarbeid med Udir og POD

Sted: En videregående skole på et mindre sted i Nordland med 150 elever

Gjerningsmann: En 17 år gammel gutt

Motiv: Hevn

Responstid for politiet: En time

➤ Skolen må håndtere hendelsen

Hva er skoleskyting?

Analysen bygger på undersøkelser av Secret Service og FBI, granskingsrapporter og egen undersøkelse av 20 skoleskytinger etter Columbine-massakren i 1999

Hevn mot skolen
Mord – selvmord
Ønske om publisitet

«Jeg har fått nok. Jeg er lei av det meningsløse livet. Alltid det samme. Alle ler av meg. Ingen ser mitt potensial. Jeg mener alvor. Jeg har våpen og i morgen drar jeg til min gamle skole (...). Du vil høre om meg i morgen. Husk navnet på stedet: Winnenden»

Skoleskyter (17 år) på internett natten før drapene i 2009

Hvor skjer skoleskytinger?

På mindre steder
«Hvit middelklasse»
«Code of silence»

Hvem er skoleskyterne?

Gutter, 15 – 22 år

Nedtrykte og innesluttede

Føler seg mobbet, krenket og ikke verdsatt

Deprimerte OG sinte

Vil bli husket for noe

Ikke rulleblad, diagnose eller rus

De er ikke like, men har noe felles. De bestemmer seg på natten for å løse et problem med vold. Handlingen er et resultat av en lang prosess hvor de etterlater spor underveis – faresignaler som kan fanges opp.

US Secret Service og FBI

Skoleskyting i Nordland

Sannsynlighet

Forutsetningene er til stede, men også antatt effektive barrierer

Forhold i samfunnet: Drap og selvmord blant unge, våpentilgang og -kultur

Forhold i skolen: Læringsmiljø, inkludering, mobbing, kunnskap, helsetjeneste

Konsekvenser

16 døde, 10 fysisk og 40 psykisk skadde

Sterke sosiale og psykologiske reaksjoner i befolkningen

Sorg, sinne og fortvilelse

Bekymring for egne barn i skolen

Mister tillit til skolen og politiet

Stor belastning for lokalsamfunnet

Avdekket sårbarhet og behov for tiltak I

Politiet har lang vei til mange skoler

Faktisk responstid 2015 (for 80% av hasteutrykningene):

store byer: 12 min.

mindre byer: 19 min.

utenfor byer: 33 min.

Midtre Hålogaland politidistrikt:

21 min i mindre byer, 54 min utenfor

Avdekket sårbarhet og behov for tiltak I

Mange skoler mangler ROS-analyse av skoleskyting, beredskapsplaner og øvelser

Skolene må ha en plan for hva de gjør før politiet kommer
varsling, låsing, rømming

Mangelfull kunnskap om skoleskyting i skolene?

Ser etter feil tegn, overser tegn og varsling

Psykiske problemer avdekkes for sent

Aftenpostens leder 29. februar

Aftenposten mener: Bedre beredskap mot skoleskytinger

Aftenposten redaksjon
OPPLAGSTILT 28 FEB 2016 21:02
PÅLØBET 20 158 22 19 21 42

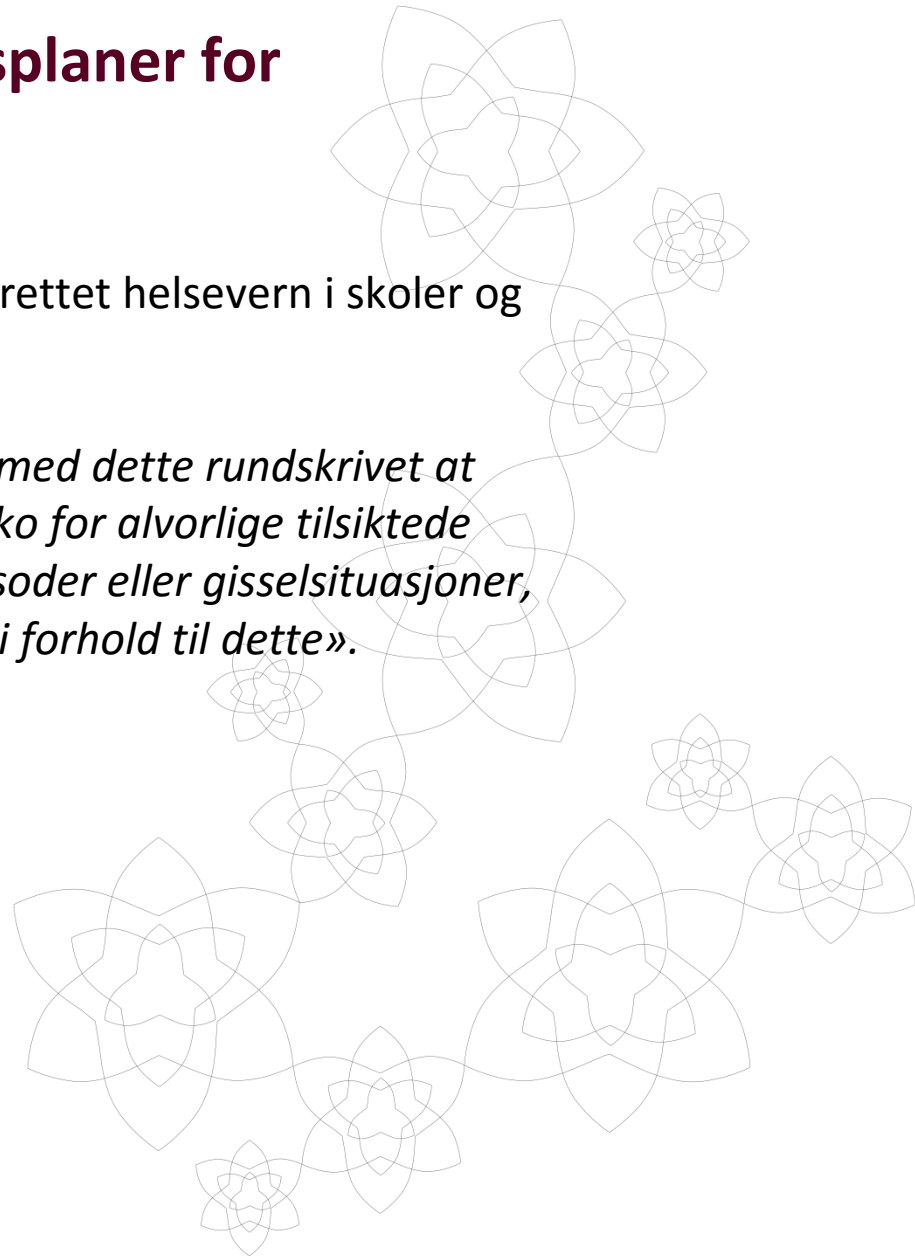

Kjenningsbilde: Tiltalen i Torshov skole er et viktig oppberedingsstadium mot skoleskyting. FOTO: Tora Øien

Krav om ROS og beredskapsplaner for skoleskyting i skolene

Presisering av § 14 i forskrift om miljørettet helsevern i skoler og barnehager i rundskriv juni 2015:

«I samarbeid med KD presiserer HOD med dette rundskrivet at barnehager og skoler skal vurdere risiko for alvorlige tilsiktede hendelser, som for eksempel skyteepisoder eller gisselsituasjoner, og eventuelt planlegge sin beredskap i forhold til dette».

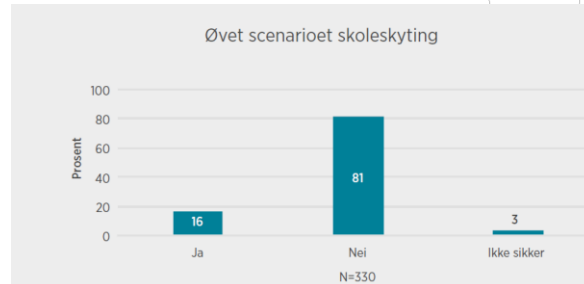
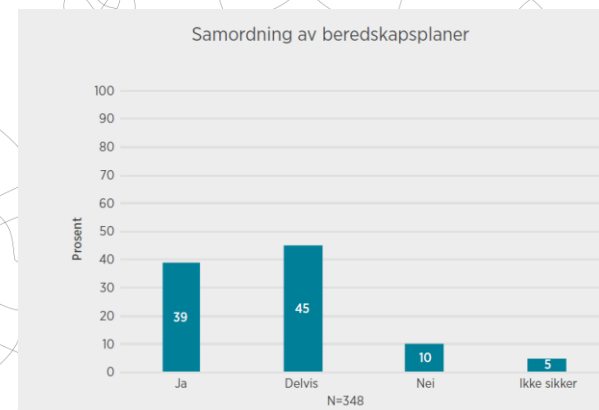
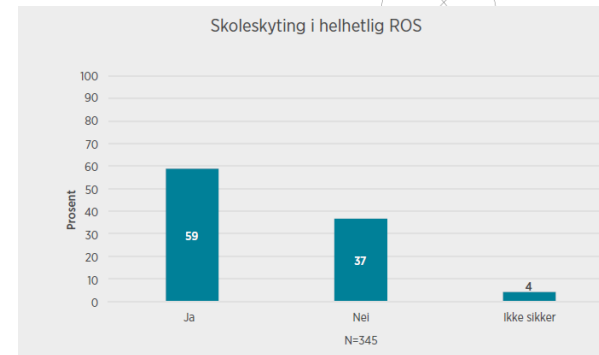

Kommuneundersøkinga 2016

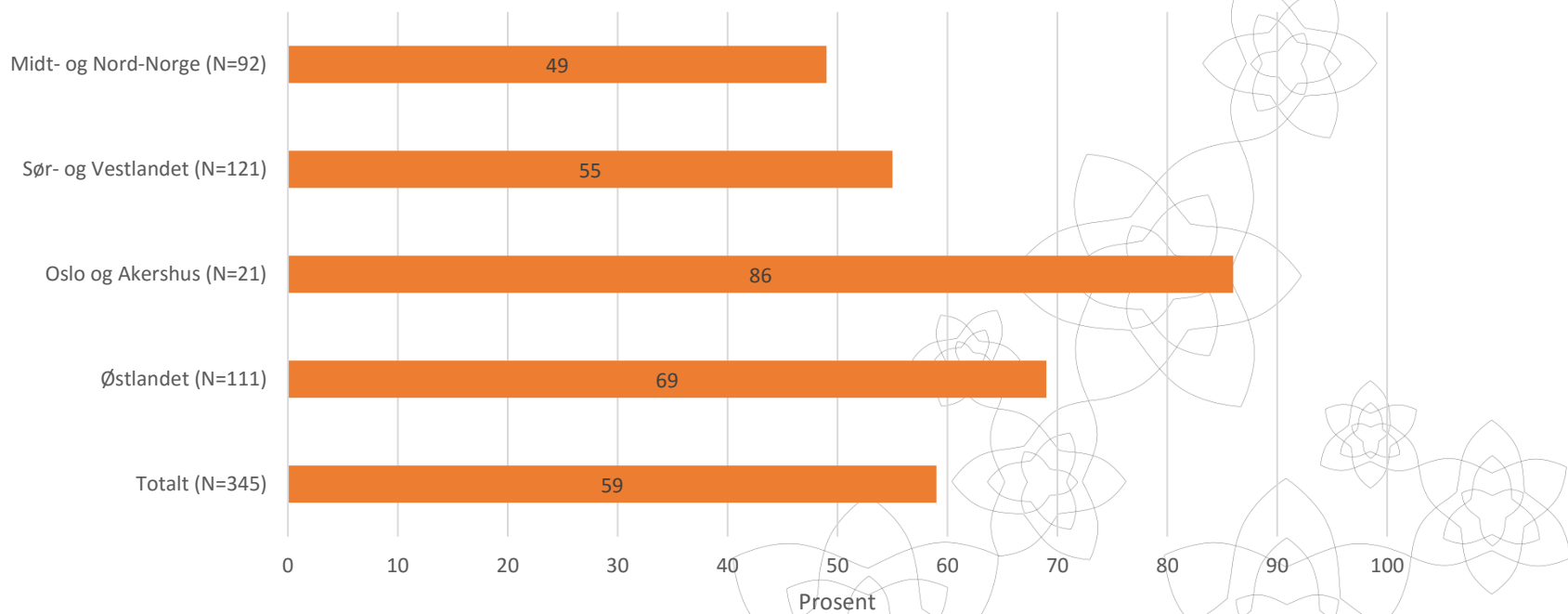
Særtema skuleskyting

- 59% har vurdert skuleskyting som uønskt hending i heilskapleg ROS.
- 39% har samordna og 45% delvis samordna overordna beredskapsplan med beredskapsplaner for alvorlige hendingar i barnehagar, skuler og andre utdanningsinstitusjonar.
- 81% har ikkje øvd skuleskyting som scenario.

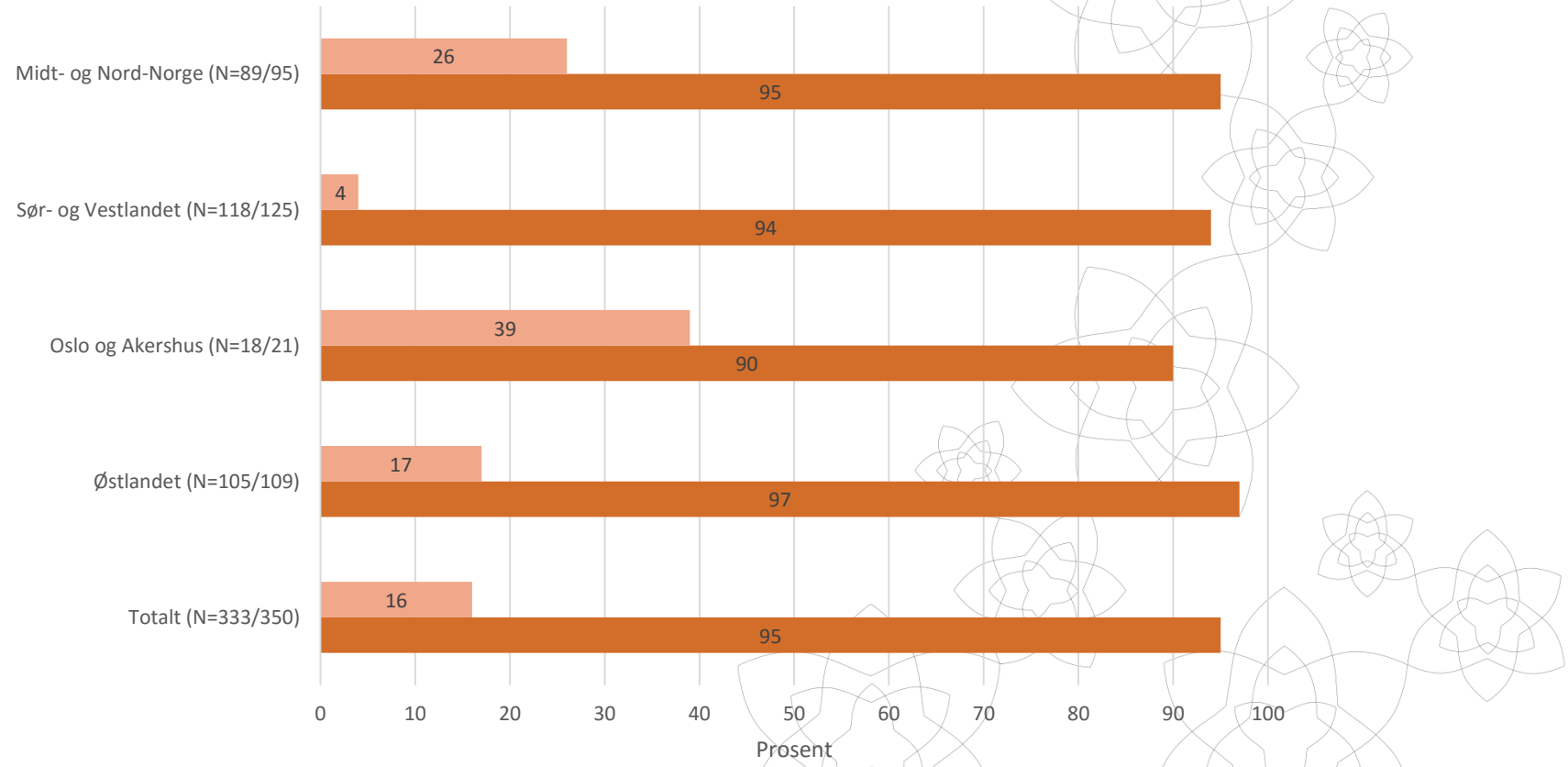

Skoleskyting i DSBs kommuneundersøkelse 2016

Skoleskyting inngår i kommunens helhetlige ROS

Kommunen har øvet skoleskyting/ andre hendelser i overordnet beredskapsplan

Utdanningsdirektoratet

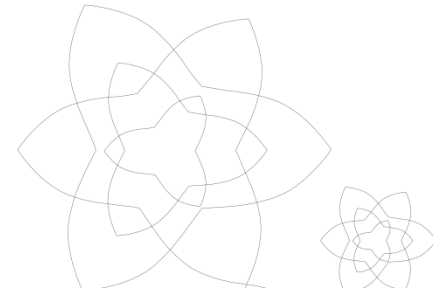
Et klart flertall av skolene – 85 prosent - har beredskapsplaner for å dekke alvorlige skolehendelser.

Andelen med beredskapsplaner er jevnt over høy i alle landsdelene, men aller høyest i Oslo og Akershus.

Videre er andelen høyere i videregående enn i de andre skoleslagene.

Andelen uten planer er høyest blant ungdomsskoler og blant skoler på Sør- og Vestlandet.

veiledningene i beredskapsplanlegging ligger på www.udir.no.

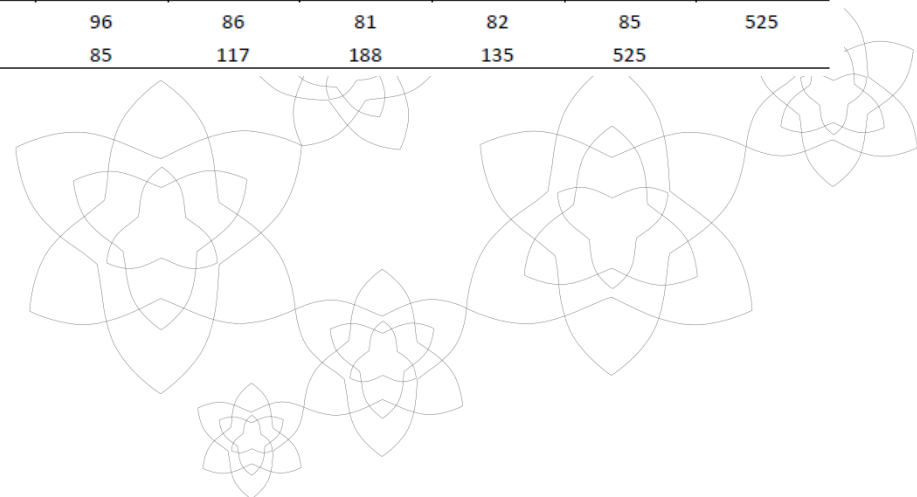

8.2 Beredskapsplaner og øvelser

Skolene fikk i alt fire spørsmål om beredskapsplaner og øvelser. Spørsmålene handler om de har beredskapsplaner, om de har utarbeidet eller forbedret disse planene, om de har hatt beredskapsøvelser og om de har iverksatt andre tiltak for å forebygge alvorlige skolehendelser.

Tabell 8.4: Har skolen beredskapsplaner for å dekke alvorlige skolehendelser? Andel skoleledere som svarer ja etter landsdel og skoleslag.

	Oslo og Akershus	Østlandet	Sør- og Vestlandet	Midt- og Nord-Norge	Total	N
	%	%	%	%	%	
Barneskole	98	86	79	89	86	233
1 - 10 skole	100	86	80	76	81	120
Ungdomsskole	89	80	68	67	76	82
Videregående	100	95	97	91	96	90
Total	96	86	81	82	85	525
N	85	117	188	135	525	

NRK NYHETER SPORT TV RADIO DISTRIKT

Rogaland TV Radio Retro Tips oss!

– Må øve mer på voldelige skolehendelser

Bare 67 prosent av skolene på Sør- og Vestlandet har hatt en beredskapsøvelse for alvorlige skolehendelser i løpet av de siste tre årene. – Ikke nok, mener kunnskapsministeren.

Journalist
Lise Andreassen Hagir
@LHagir

Journalist
Kjersti Hetland
@frikhetlann

MER OM SKOLE OG UTDANNING
MER OM NORGE

Oppdatert 23.02.2016, kl. 09:49

Skolene må øve på uforutsette voldelige hendelser, Torbjørn Røe Isaksen.
FOTO: LARSEN, HÅKON MOSVOLD / NTB SCANPIX

Tabell 1.1: Tema og målgrupper i Utdanningsdirektoratets spørring høsten 2015

	Barne- skoler	Ungdoms- skoler	Videre- gående	Kommuner	Fylkes- kommuner
Informasjon om regelverket	X	X	X	X	X
Forsøk med én eller to karakterer i norsk		X	X	X	X
Rådgivning		X	X	X	X
System for kvalitetsvurdering	X	X	X	X	X
FYR – yrkesretting og relevans i fellesfagene			X		
Tilpasset opplæring	X	X	X	X	X
Forebygging av alvorlige skolehendelser	X	X	X		
Skoleleders kompetanse	X	X	X		
Timer med kvalifiserte lærere					X

Tiltak etter skoleskytingene i Finland og Tyskland

De første reaksjonen i Finland var at skolene måtte overvåkes, få metalldetektorer, nøkkelkort og murbygninger. Etter nærmere årsaksanalyse fokuserte man i stedet på å **forebygge utenforskap**

Tre konkrete anbefalinger til finske skolebygninger:

- Toveis talevarslingsanlegg der skoleledelsen når ut til elever og ansatte
- Innvendige vegger av glass så man raskt oppdager en trussel og får oversikt
- To dører ut av hvert klasserom for å gjøre det lettere å flykte

Talevarsling i Winnenden med beskjed om hva som skal gjøres, f.eks «Gå inn i klasserommet og lås dørene». Varslingen kan utløses av enhver lærer, som har en chip rundt halsen. Alarmen går også direkte til politiet.

